

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Nilus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A etiam usum recipiant. D. Augustinus Aquilam ait senio gravatam rostri immodice crescentis ad- uncitate eo redigi, quod paulo ante dicebamus, ut nec os aperire, nec cibum ullo pacto capere pos- sit: impulsam itaq; naturæ vi, collidere rostrum ad petram, cujus attritu excussa ea parte, quæ redun- dabat, ad cibum redire, atque ita ex eo senio reparari, ut omnino juvenescere videatur. Nostri pe- tram loco hoc Christum intelligunt, proque rostro adunco, pravitatis perversitatisque opera, quod Physiognomici ejus figuræ nasum, uti superius dictum, iracundiæ & rapacitatis indicium esse vo- lunt, hujusmodique homines avâros plurimum alieni appetentes, & ultionis studiosos inveniri. Vitia vero hæc non alia excuti ratione, quam per Christi disciplinam queunt, atque ita pro juven- tutis renovatione animi depurationem intelligunt. Corpus enim nostrum ab adolescentia pergit in senium: verum anima sapientis, pii probatique viri, à senectâ in adolescentiam transmittitur, atque ita homo hic exterior flaccescit, & deficit indies, interior vero eo magis vigescit ac renova- tur, quo diutius in justis honestisque meditatione exercitioque vitam degit. Tale aliquid apud Pla- tonem invenias, dicente Socrate, *Tunc sanæ mentis oculus acute cernere incipit, cum corporis oculus incipit hebescere.*

APOSTOLI. CAP. XVII.

Quod vero legitur in Evangelio Matthæi, *Ubi fuerit cadaver, illic & Aquila congregabuntur*: per *Aquila* *Apostoli.* cadaver, Adamantius Dominicæ passionis mysterium interpretatur: per Aquilas, Apostolos, *cap. 40. 31.* de quibus etiam dixerit Esaias: *Assument pennas sicut Aquila, & current, & non lassabuntur, & ibunt, & non esurient*: sive ut alii legunt, *Current, & non labombunt, iter facient, & non lassabuntur.* Huic inter- pretationi ad stipulatur etiâ Eucherius, qui loco hoc Evangelico pro Aquilis, sanctas animas accipi tradit, & Salomonicum illud, *Via Aquila in calum, de Christi ascensu intelligi debere contendit.* Quod *Prob. 30. 19.* si ad eruditionem hanc profana etiam adjungere liceat, Antipatri memorabile fertur epigramma, si- ve illud Speusippi fuerit, in Platonis sepulchrum, quem ut divinum antiquitas univèrsa venerata est, cujus ille animam ad sepulchrum è cœlo allapsam in Aquilæ speciem agnoscit:

*Δις τὴν πτῆσιν βέβηκας ἄνεξ τῶν ὀνείων ἢ τινός, εἰπέ,
Ἀστέρην ἔσθ' ἰσοῖς οἰκον δασσοκοπέτας;
Ψυχῆς ἐμὴ Πλάτωνος, δασσοπαιμένης ἐν Ὀλύμπῳ
Εἰκῶν, σῶμα δ' ἔζη γηγενὲς ἀρβίς ἔχει.
Cur, Aquila, ad tumulum hunc volitas? dic: nunquid ab astris
Hic habitare Deum forte aliquem intuita es?
Imo anima extincti sum diva Platonis, Olympum
Quæ colo, sed corpus terrigenum Attica habet.*

*Epigramma
in Platonis
sepulchrum
à D. Laertio
in Platone*

INGENIUM VELOX. CAP. XVIII.

Pindarus cum aliis plerisque locis, tum præcipue Nemeis, ingenii promptitudinem & velocitatem per Aquilam ostendit, sumpta ab eo comparatione, quod prædam etiam valde procul distantem mira pernicitate nanciscatur, visuque ita polleat, ut profundissima quæque prospectet, quæ omnia ingeniorum acumini sunt accommodata. Idem cum Bachilidis & æmulorum suorum gloriam elevat, Corvos illos, se unum Aquilam jaciat, quod promptissimo ingenio nihil non concipiat quantumlibet arduum, & à terra marique remotum, mox & styli velocitate quæcunque conceperit assequatur. Ad hujusmodi rerum amplitudinem alludere mihi videtur Aristophanes Avibus, cum Atheniensibus aut adulatoribus, aut eorum spes inanes elusus, ait, *αἰσπὸς ἐν νεφέλῃσι γρηῃσσαι.* Nimirum enim oraculum acceperant Athenienses, fore ut tanto urbes reliquas possent se intervallo relinquerent, quanto Aquila reliquas aves volatu superat. Et Sosithei dictum illud celebre super vi ejus impetuosa:

*Εἰς μυρίασιν ὄρνιθας αἰσπὸς σέβει.
Una Aquila innumerat exagitat aves.*

*Aquila in
nubibus
oritur.*

NILUS. CAP. XIX.

Atque Aquila hac quidem de causa Nilii fluminis hieroglyphicum in sacris Ægyptiorum literis habita: quoniam enim Nilum perniciter currere, tantaque profunditate insurgere, observatum est

Gg

est

Natalis
Com. lib. 4
cap. 6.

niger.
milus

Auctores
Theophras-
tus & E-
schylus.

est primum Promethei tempore : eam enim fuisse Aquilam nonnulli tradunt, quæ Promethei cor cæ-
cerperet : quippe cum causas incrementi pervestigare non posset, ab Hercule demum Aquilam co-
hibitam, qui fluminis impetum partim aggeribus, partim fossarum derivio coercuerit, Promethei
omnes exundationis causas edocuerit. Inter autem vetusta Nili cognomenta AQUILÆ nomen
invenias, quod nomen à colore nonnulli dictum putant, utpote qui ut Maro ait, *viridum Ægyptum
nigri fecundat arena*, & æquora ab eo colorari Catullus inquit, nomenque illi è limo quem trahit,
factum ajunt Etymologici : nam mare in longa inficit spatia, eaque de causa Melas olim & mox Me-
lon appellatus Ennio, Aufonio, & aliis : idque etymon in nomine à nigrore Festus & Servius agno-
vere.

ALTA COGITATIO. CAP. XX.

Non defuere tamen, qui Aquilam hujusmodi Promethei cor abrodentem, ad mores trahere con-
narentur, ac profundæ cogitationis principem significare contenderent. Sed ne diutius in Pro-
metheo hæsitemus, quæ nostri super Aquila senserint, potius aperiamus.

DIVUS JOANNES. CAP. XXI.

Sane homines cum solam avium omnium Aquilam esse divinam autement, & antiquitas eam Jo-
vi tela gestare crediderit, inde persuasi sunt, quod omnium maxime oculo valere conspexerant,
longissimoque intervallo minutissima quæque discernere, Homeri ad hoc accedente testimonio
ita dicentis :

ὡς δὲ δισπὸς ὄν ῥά τε Φαίην.
ἔξυπάρτοις δέξασθαι ἰσχυροτέρων πετεινοῖς.
Ut Jovis ales,
Cujus acutam aciem perhibent præstare volucres
Ante alias, quotquot celo spatiantur aperto.

Hinc Hom-
erius,
--- Cur in
amicorum
visis tam
cernis acu-
tum, quam
aut aquila,
Aquila
etymon,
ejusq. ad
D. Joan-
nem rela-
tio.

Et hymno Mercurii, ubi Apollo de Mercurii occultatione loquitur, qui ita latitaret, ait, ut neque
ipsum vel Aquila, quæ tam acute videt, inspexisset. Hinc Theologi nostri Divum Joannem Evan-
gelii scriptorem per Aquilæ hieroglyphicum à divinis illis vatibus præmonstratum deprehendere.
Sane Aquilam (ut nomen etiam interpretemur) ab acute videndo dictam nonnulli ex veteribus ad-
serunt, utpote qui Aquilam quasi aculam ab acumine dictam velint : quamvis, ut paulo ante diceba-
mus, alii ab aquilo colore vocem ducant : est enim aquilus color fulcus & subniger, ab aqua deno-
minatus. Utcumque autem, acutissimi visus Aquila est Joannes, qui oculi acie in altissima divini-
tatis recessum directa, quæ omnibus maxime superioris naturæ secreta revelavit, cujus facies Eze-
chieli visa supremum ex quatuor locum obtinere, qui ad abolendam Ebionitarum hæresim, quæ
Christum hominem tantum, non Deum etiam asseverabat, ad altissima remotissimaque rerum princi-
pia præpetibus evolavit pennis, deque penitissimo divinitatis nido nitidissimas ac maxime pelluci-
das illas gemmas surripuit, quæ postmodum intuentium oculis quantumlibet conniventibus hal-
lucinantibusque micantissimi luminis claritatem attulere. Illic enim erat lux vera, quæ sola lumen mor-
talibus elargitur. Hic ille deprehendit humanarum divinarumque rerum omnium λόγον initio fuisse,
atque penes Deum, ipsum denique Deum, ipsam esse rationem, quæ apud nos sub Verbi nomine
recepta est : ut reliqua missa faciam, tam multis divinæ sapientiæ luminibus illustrata. Hæc est de-
nique illa Aquilæ volitantis effigies, diceret Irenæus, quam sacri prævidere vates, quæ Joannis no-
stri beneficio, spiritus in Ecclesia advolitantis gratiam manifestat. Nam hic alte exorsus principium,
quod à Patre est, effigiem Verbi, quæ refertur in Filio, & præclaram ejus generationem enarrat : tan-
ta cum fiducia rem tam arduam aggressus, ut Aquilæ symbolo merito figuretur. Joannes, inquam,
ille altiloquus, quod Aquilæ referatur hieroglyphico, ipsa susceptæ lucubrationis materia sublimis,
ait Eucherius, & ab ipso rerum principio repetita, in causa fuit. Proinde cum volatu sublimi in ipsam
Dei omnipotentis aulam elatus sit, & oculorum aciem visu præpollens, in admirandæ divinitatis fa-
ciem infixit, doctrinam nullo antea mortalium ingenio conceptam ab alto detulit, cujus initium
In principio erat verbum.

STATU